

Regelink

Ecologie
& Landschap

Bomen en de wet

U wilt een houtopstand kappen. Wat mag wel en wat mag niet? Waar moet u rekening mee houden? U leest het in deze factsheet.

Met welke wetten krijg ik te maken?

Wanneer u een of meerdere bomen wilt kappen, krijgt u direct te maken met twee tot drie vormen van wet- en regelgeving. Dit zijn de Wet natuurbescherming (onderdelen "houtopstanden" en "soorten") eventueel aangevuld met een provinciale verordening en een Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Wie regelt wat?

Bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) en een eventuele provinciale verordening is de provincie. Een APV valt onder toezicht van de gemeente die de APV heeft opgesteld.

Is er nog meer wet- en regelgeving waar ik rekening mee moet houden?

De kap van bomen mag ook niet in strijd zijn met gemeentelijke bestemmingsplannen, de Wet inrichting landelijk gebied, de Wnb onderdeel "gebieden" en de Natuurschoonwet. Omdat deze wet- en regelgeving alleen geldt voor zeer specifieke gevallen (zoals bijvoorbeeld landgoederen en Natura 2000-gebieden) gaat deze factsheet niet nader op deze wet- en regelgeving in.

Wet natuurbescherming - houtopstanden

Wat is het doel van bescherming van houtopstanden?

De Wnb - houtopstanden heeft als doel om het areaal aan bos in Nederland gelijk te houden.

Wanneer is de Wnb – houtopstanden van toepassing?

De Wnb – houtopstanden geldt voor houtopstanden van minimaal 1.000 m² (10 are) en rijbeplantingen van meer dan twintig bomen die buiten de grenzen van de "Bebouwde kom houtopstanden" vallen. Een gemeente moet deze grens aangeven. Is deze grens niet bepaald, dan geldt de Wnb - houtopstanden voor de gehele gemeente.

Daarnaast zijn er een paar uitzonderingen.

De Wnb - houtopstanden geldt niet voor:

- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen, die voor houtproductie elke tien jaar worden geoogst en voldoen aan beplantingseisen.

Wat betekent de Wnb - houtopstanden in de praktijk?

In de praktijk moet u melding maken van de kap (meldingsplicht of kapmelding). Daarnaast moet u een perceel binnen drie jaar herplanten. In sommige gevallen kan de provincie kap telkens voor een periode van maximaal vijf jaar verbieden.

Wet natuurbescherming – soorten

Onder de Wnb zijn een aantal planten en dieren beschermd. Wanneer de kap van een boom direct of indirect schade toebrengt aan beschermde soorten, dan moet u rekening houden met dit aspect van de Wet natuurbescherming.

Enkele voorbeelden:

- Van een aantal vogels is het nest het gehele jaar door beschermd, ook als de vogels zelf niet aanwezig zijn. Bomen met daarin een zogenaamd jaarrond beschermd nest mogen niet worden gekapt. Dit geldt ook voor bomen in de directe nabijheid die de functionaliteit van de nestboom versterken.
- Bomen met holtes, scheuren of loszittende schors kunnen door vleermuizen als vaste rust- en verblijfplaats worden gebruikt. Zonder gericht onderzoek en het treffen van gepaste maatregelen is kap niet toegestaan.
- Lijnvormige beplantingen kunnen door vleermuizen worden gebruikt als geleidend element. Wanneer een lijnvormige verbinding een vleermuiskolonie verbindt met een foerageergebied is kap in strijd met de wet, ongeacht of deze vanuit de bescherming houtopstanden is vrijgesteld van regelgeving.
- Bomen en houtopstanden kunnen een belangrijke functie hebben als vaste rust- en verblijfplaats of foerageergebied voor uilen, eekhoorns, boommarters, dassen en insecten zoals vliegend hert. Wanneer kap deze functies aantast is dit een overtreding van de Wnb.

Wat betekent de soortbescherming onder de Wnb in de praktijk?

De Wnb verplicht tot gericht onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in de percelen waar gekapt gaat worden. Bij aanwezigheid van deze waarden kan de kap alleen doorgaan na het nemen van gerichte maatregelen en na het eventueel aanvragen van een ontheffing.

Provinciale verordeningen en Algemene Plaatselijke Verordeningen (APV)

Wat is het doel van een deze verordeningen?

Een provincie of gemeente kan aanvullende regels stellen om de groene kwaliteit binnen een provincie of gemeente te waarborgen. De Wnb - houtopstanden stelt dat gemeenten of provincies geen regels mogen maken voor fruitbomen, windschermen, kerstbomen, kweekgoed en uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden. Uitzonderingen zijn fruitbomen, geknotte wilgen en populieren.

Wat betekent een APV in de praktijk?

U moet mogelijk voor de kap van sommige bomen een vergunning aanvragen bij de gemeente. Ook legt een gemeente via een APV soms een herplantplicht op. Of er is in een APV voor bijzondere bomen een kapverbod opgenomen. Ook werkt een groot aantal gemeenten met een beschermde bomenlijst waarin staat aangegeven voor welke bomen u een kapvergunning moet aanvragen.

Wat betekent een provinciale verordening in de praktijk?

Een provinciale verordening kan de kap van bepaalde landschappelijk waardevolle opstanden verbieden en specifieke herplant eisen na kap.

Advies

Meer weten?

Neem dan vrijblijvend contact op met een van de ecologen van Regelink Ecologie & Landschap. Wij komen graag een keer bij u langs om van gedachten te wisselen of een korte presentatie te geven.

Hoe zijn wij te bereiken?

☎ 085-7737676
🌐 www.regelink.nl